

MAGYAR LAPOK

XI. évfolyam, 181 (3045) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, 1942 augusztus 12

NÉMET KÜLÖNJELENTÉS:

Hatalmas megsemmisítő csata fejeződött be a Don-kanyarban

52 ezer foglyot és több mint ezer páncélost vesztek a vörösök a Kalacstól nyugatra vívott harcokban. Stalingrad sorsa is megpecsételődött

Indiában teljes a felfordulás. Az angolok minden eszközzel le akarják verni a hindu szabadságharcot

Lapzártakor jelenti a Német Távirati Iroda: A vezéri főhadiszállás aug. 12-én délután negyed 3 órakor a következő különjelentést adta ki:

A német véderő kötelékei Paulus páncélos tábornok vezése alatt, erős tüzérségi kötelékek és von Richthofen vezértábornagy vezetése alatt álló légi kötelékek támogatásával győzelmesen befejezték a Kalacstól nyugatra megkezdett bekerítő csatát. Az ellenség ezekben a harcokban több mint 50 ezer foglyot, több mint ezer páncélost és beláthatatlan mennyiségű löveget és mindenfajta hadiszert veszített. Ezekben a harcokban horvát kötelékek is résztvettek.

Az ellenség a kercsi csatától kezdve a mai napig több mint 1 millió embert veszített hadifoglyokban, továbbá több mint 6000 páncélost és 10.000 mindenfajta löveget.

A győzelmes kalacsi bekerítő csata után megpecsételődött Stalingrad sorsa is

A Német Távirati Iroda jelenti: A Kalacstól nyugatra győzelmesen befejezett csata tulajdonképpen Stalingradért folyt. A Don kanyar legfontosabb pontján az ellenség ellenállása megtört. Stalingrad ezen a ponton csak 60-70 kilométerre van a Dontól. A nagy győzelemmel most már Stalingrad sorsa is megpecsételődött, úgy hogy a fontos ipari város, vulgárikötő és közlekedési csomópont elfoglalása csak rövid idő kérdése.

Maikopnál is kedvezően folynak a hadműveletek

A Német Távirati Iroda jelenti: A német főparancsnokságnak mai jelentése szerint a Kaukázuson folyó harcok kedvezően folynak tovább. A német csapatok Maikopnál jelentős elleneséges csoportokat semmisítettek meg, sok hadifoglyot ejtettek és sok mindenfajta hadianyagot zsákmányoltak. Az előnyomulás minden irányban teljes erővel folyik.

Most mutatkozik Rommel győzelmének eredménye

Bernből jelenti: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Standley tengernagy, szovjetoroszországi amerikai nagykövet, újságírók előtti kijelentette, hogy a szovjet tényezők vele szemben súlyosan kifogásolták a második harc tét megvalósításának halogatását. Lát,

hatna egyébként maga is, hogy a szovjet lakosságot ez a késlekedés erős csalódással tölti el. Londoni tudósítás szerint a moszkvai tanácskozás főcélja

az angolszászok részéről a Szovjetnek szállítandó pótlás volt. Megállapították, hogy az eddig szállított hadi anyag teljesen elégtelen. A svájci lapok szerint a tengely egyiptomi támadása elérte célját, mert meggyengítette a Kaukázus védelmét és arra kényszerítette Nagybritanniát, hogy a Kaukázusból elszállítsa csapatait a Közelkeletre és Északafrikába.

Bázel. (Bud. Tud.): Londoni illetékes helyen kijelentették, hogy mind Auchlinck, mind pedig Rommel előkészületet tesz újabb hadműveletekre. Az ellenségeskedés megkezdése a legközelebbi napokban várható. A britek megállapítják, hogy nem sikerült megakadályozni a német és olasz csapatok negyerősítését. Rommel ismét használhatóvá tette Tobruk kikötőjét és kisebb hajók létszámát használhatják Marsa Matruh kikötőjét is.

A Pest írja: Bukarest. Ide érkező jelentések szerint Stalingradban anarchiával határos állapotok vannak. A menekülő lakosság kelet felé örvénylik. Elképzeltetlen az éhínség. A kenyér ismeretlen fogalom. Hús- és fűzelékfélék már régen nem lehet kapni. A gyermekhalandóság 58 százalékra emelkedett. Egy pályaudvaron zavargás tört ki, melyet a rendőrség csak géppuskával tudott elfojtani. Konstantinovszkaja szovjet városban a Sztalin-ellenes partizánok a város egyik terén nyilvánosan felakasztották Sadukov pályaudvar katonai parancsnokát.

A Pest különtudósítójának zürichi jelentése szerint a németek által elfoglalt Krasznodar vidékére német műszaki csapatok érkeztek, hogy helyreállítsák a szovjet csapatok pusztításait az olajvidéken. megakadályozzák a tüzek terjedését és egyben, hogy az olajkutakat üzembeliegyezik.

Általános sztrájk, sortüzek, rombolások, gyújtogatások egész Indiában

Ujdelhiből jelenti: (MTI) Az OFI jelenti: Az indiai helyzetről érkezett jelentések szerint a zavargások kedden fokozódtak. Hétfőn már az angol légierő is segítségére sietett a rendőrségnek. Bombayban, Poonában, Kalkuttában és Ujdelhiben a rendőrség több ízben rálőtt a tömegre. A sztrájk mozgalom egyre szélesedik. Bombay egyik pályaudvarán valóságos harc folyt le. A tüntetők három rendőrallozmást felgyújtottak és máglyákon elégették az európaiakról levett ruhát, valamint a Times of India példányait. A sebesültek és hálottak száma egyre növekszik. A letartóztatások most is folyamatban vannak.

Egyiptomban fellázadtak a hinduk

Ankaraj jelentés szerint egy kairói közlemény arról számol be, hogy az Egyiptomban harcoló indiai csapatok egyrésze fellázadt, amikor megtudta, hogy Gandhit és társait letartóztatták. Egy indiai ezred minden 25-ik katonáját agyonlőtték, az indiai tisztet pedig eltávolították a hindu ezredéből. A hindu katonáknak nem szabad rádiót hallgatniuk.

Amszterdamból jelenti: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Bombayból jelenti az angol híriroda, hogy a központi tartományok kormányja 6 hónapra felfüggesztette a megbízhatatlan hindu tisztviselőket. Moradabadban súlyos összeütközések voltak a tüntetők és a rendőrök között. 3 embert agyonlőttek a rendőrök. Bombayból is újabb összeütközések híre érkezett. Kedden este és éjszaka a rend

őrség kénytelen volt a tüntetők közé lőni. Az áldozatok számát még nem tudják. Poonában a tüntetők betörték 6 rendőrszobába és a felszerelést összetörték. A rendőrök többször rájuk löttek. Az utcákon gyújtogatnak, a táviróvezetéseket elvágják, a társasgépkocsikat feldöntik. Az angol híriroda madraji jelentése szerint ott 22 tüntető megsebesült, 12 életét vesztette. Rajapalajangban általános sztrájk tört ki. A rendőrség rálőtt a tüntető tömegre, amely ködöbásokkal válaszolt Nagpurban a legtöbb iskolát bezárták. Súlyos összeütközés volt itt is a tüntetők és a rendőrök között.

Stockholmból jelenti: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Sir Robert Humley, Bombay tartomány kormányzója, amerikai jelentés szerint beszédet intézett a brit hadsereg géppuskásaihoz, akikkel kedden este megerősítették a város rendőrségét. Utasította

a géppuskásokat, hogy habozás nélkül löjjenek, ha másképp nem boldogulnak. Mindenáron leverem a felkelést — mondotta Humley.

Stockholm. (MTI.) A Stefani Iroda jelenti: A német légió hét órától kezdve virradó éjjel Dél-anglia ellen intézett bombázásai több helyen óriási kárt okoztak. A londoni lapok szerint hoz-

szú idő óta ez volt a legnehezebb támadás.

Amszterdamból jelentik: (NTI.) Madrasban hivatalosan közölték, hogy több kongresszusi vezetőt letartóztattak. A letartóztatások után zavargások törtek ki. A rendőrség fegyverét használta, minek következtében öt ember meghalt, 14 megsebesült. (MTI)

Megakadályozta a japán helyőrség az amerikai partraszállást

Bernből jelentik: (MTI) A Svajc Távirati Iroda jelenti: Riodejaneiri jelentés szerint Japánból hazaérkezett amerikai szakértők szerint Japán ez idő szerint kiszámíthatatlan kőolaj tartalékokkal rendelkezik.

Berlinből jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Sanghaji jelentés közli, hogy a japán helyőrség megakadályozta a Salamon szigetek egyikén megkísérelt amerikai partraszállást. A Salamon szigetek körüli tengeri csatáról rövidesen tájékoztatást adnak ki.

Norvégiából a Themze torkolatáig tudnak lőni a német ágyúk

Stockholm. (Bud. Tud.) A svéd lapok oszloji jelentése szerint Norvégiában a német csapatok gyakorlatozásai folytatódnak. Az egyik hadgyakorlat után Bergenben nagy katonai szemlé-

tartottak. A norvég lapok azt írják, hogy ez a legnagyobb volt, amit eddig láttak a városban. A bergeni újságok színes tudósításokban és fényképekkel számolnak be a katonai díszszemlééről. A német csapatok a megerőltető gyakorlatok ellenére kitünő állapotban vannak. A díszszemlést szándékosan rendezték Bergenben, hogy a polgári lakosság biztonsgérzetét növeljék. A Daglight Nyheter tudósítója, akit a német hadvezetőség több más újságíróval együtt meghívott a parti erődítmények megtekintésére, kimerítő tudósítást ír lapjában azokról az erődítményekről, amelyeknek messzehordó ágyúi egészen a Themze torkolatáig tudnak lőni. A legkülsőbb védelmi vonal motoros parti naszádok láncolatából áll, melyek a part előtt 3—5 kilométernyi távolságra éjjelnappal szolgálatot teljesítenek, hogy bármiféle betörési kísérletet azonnal jelenthessenek a német tüzérségnek.

Stockholmól jelentik: (MTI) A Né-

Magyarország teljes erejével részt vállalt a Szovjetunió elleni háborúban

Lossonczy István cikke a „Das Schaffende Ungarn” című folyóiratban

Lossonczy István közellátásügyi miniszter a „Das schaffende Ungarn” című folyóirat számára rendkívül érdekes cikket írt: „Magyarország áldozatvállalása az európai hadiellátásban” címmel. A nagy figyelmet érdemlő cikk bevezetőjében azt írja a miniszter, hogy az új Európa eorsának kialakítására hivatott gigantikus küzdelem — a végső győzelembe vetett hittel — rendületlenül folyik a világ minden táján. A bolsevizmus elleni harcban Magyarország is, a többi kulturnépvel együtt, felsorakozott a harctereken is, hogy a fegyverek erejében bízva, döntse el napjaink világnézetű küzdelmét. Lossonczy István cikket ezután így folytatja:

Magyarország ebben a nagy erőfeszítésben nemcsak véráldozatot hoz, hanem jelentős gazdasági hozzájárulásokat is vállalt azért, hogy az új Európa tényleg megegyezzen.

A kívülálló eddigi gazdasági teljesítményeink nagyságát csak akkor tudják helyesen értékelni, ha ismerik gazdasági és népességi strukturánkat.

Országunk eddig Európának a csendes szigete volt, ahová — a hármasszó-

vetség tagállamai közül — a háború vihara eddig legkésőbb és talán legkevésbé jutott el. Ezért a magyarság minden erőforrását — minőségi és mennyiségi értelemben egyaránt — fokozatosan tényleg az európai eorsközösség szolgálatába állította.

Országunk örvendetesen fejlődő mezőgazdasága már eddig is szépen kivette részét a háborus gazdasági küzdelmekből annak ellenére, hogy a nagy küzdelemben való aktív részvételünk óta, a termelésünkben jelentős munkaerő és termelő eszköz kiesésével kell már számolnunk.

Mégis a magyarság arra törekszik, hogy többtermelése révén európai hivatását teljesítse. Mindazokat a termelésfeleleget, amelyekkel rendelkezünk, a német-magyar és olasz-magyar kereskedelmi egyezmény keretein belül, a tengely győzelmének szolgálatába állítjuk.

A tengely részére eddig átengedett és Magyarországból ezármazó élelmiszerkészletek tulajdonképpen nem is felesleg, ha a lélekszámban és területben az utóbbi években megnövekedett ország lakosságának számadatait vesszük figyelembe. Ez a relatív készletfelesleg mégis főleg azért jelentkezik, mert a falusi lakosság — és ezen belül inkább a mezőgazdasági termelésben közvetlenül nem érintett ellátatlan tömegek — eddigi életmódja és ellátási standardja — a sajátos népi táplálkozási viszonyainknál fogva — abszolút értelemben alacsonyabb volt, mint a Birodalom lakosságának átlagos életigénye.

Országunknak az elmúlt években történt ismételt eszaki-keleti terjesztése-

kedése nemcsak lélekszámban, de helyzeti energiában is a Duna völgyében nagyon megerősítették a magyarság politikai súlyát és jövő történelmi küldetését Délkelet-Európa népeivel szemben.

A visszaváltott területeknek nagyobbik része a mezőgazdasági termelés szempontjából visszamaradottabb, tehát jórészt passzív terület. Az új területekkel visszaváltott lakosság ellátása tehát újabb gazdasági erőpróbat jelent a magyarság számára. Az ebből folyó áldozatot és lemondást mégis örömmel vállalja minden magyar, mert ezáltal a magyarság 23 esztendő küzdelmének részbeni valórváltását látjuk.

Nálunk ma már mindenki tisztán látja és tudja, hogy a sorozatos katonagyőzelmeknek elengedhetetlen feltétele és kelléke az erős hátszög, hogy ott a gazdasági front kiegyensúlyozottan működjék.

Nemzetünk ezért az elsőrendű táplálkozást jelentő cikkekben főleg gabonaművelésben, élőállatexportban (élőmar-

A Törekvés legyőzte az Ujpestet a Szent István Kupa mérkőzésen

Budapest. Törekvés—Ujpest 6:5 (2:1). 14.000 néző. Esti Szent István kupamérkőzés. Az első gólt Szusza szerzi meg az Ujpest számára mindjárt a játékidő első percében. A 10-ik percen Kiss III. 11-ből egyenlít. A 38-ik percen Kassay szerzi meg a Törekvés második gólját. A második félidő első percében Mészáros

ha, sertés, szárnyas), burgonyában, hüvelyekben, szárított főzelékfélékben, gyümölcsben és a különböző konzervfélékben jelentős készletet bocsátott már a multban is a tengelyhatalmak rendelkezésére.

Itt kell még említést tennünk arról is, hogy a közelmúltban visszatért Bécsbe egész természetesen a háború tartamára egészen a tengelyhatalmak háborus ellátásának megegyezését szolgálja.

De meg kell emlékeznünk arról is, hogy országunkban lévő aránylag igen kevés nyereszlagból is említésre érdemes készleteket tudunk takarékoságunk révén már eddig is a győzelem szolgálatába állítani. A fokozódó ipari nyereszlaghiány részbeni ellensúlyozására a kormányzat messzemenő takarékosságot és a lakosság túlzott igényeiről való lemondását követeli.

Igy kapcsolódik be a magyarság az európai hadiellátás áldozatvállalásába azért, hogy a magyarság évezredek történelmi múltjához és európai beállítottságához méltóan résztvegyen abból a küzdelemből, amely az Európa újjáalakítását hivatott szolgálni.

Uj angolbarát kormány alakult Iránban

Ankara. (MTI.) A Stefani iroda jelenti: Itteni diplomáciai körökben érdeklődéssel vették tudomásul az új iráni kormány megalakulását, melynek három szovjetbarát volt. Az előző kormány lemondása főként a legutóbbi bolsevista vereségek tulajdoníthatók. A szovjet barát túlélyt így most az angol befolyás váltotta fel Iránban.

Betegek

többnyire székrekedésben is szoktak szenvedni. Vigyázzunk ilyenkor a rendes emésztésre. Betegekben szükséges a **DARMO**

Pártoljuk a keresztlény kereskedelmet

Zürzavarból az új európai egység felé

Írta: Polyák István

Ha igaz a közmondás: Si vis pacem, para bellum — ha békét akarsz, készülj a háborúra, akkor az is igaz, hogy a békére már a háboruban fel kell készülni. Ennek a készülődésnek a körvonalait vesszük ki minden olyan eseményből, amely az első világháborúban végzetesen széthullott európai egység újjáépítésének jegyében történik.

A mostani világháború nem érte váratlanul az emberiséget. Sem kiterjesztésének időpontjában, sem méreteiben, sem hevességében, sem az ellenséges frontok kialakulásában nem volt meglepetés. Higgadtan és józanul ítélők már a párizskörnyéki békediktátumok megkötésének idején hangoztatták, hogy az erőszakosan kialakított helyzet feltétlenül háborúra fog vezetni. 1919 óta Európa, sőt az egész világ olyan lázas feszültségben élt, amely kétségtelen jele volt a lappangó elégedetlenségeknek, az állandó válságnak.

A békediktátumok után a kialakult apró-cseprő gazdasági egységek az azal teccsérték el minden idejüket, hogy védekezzenek szomszédjaik ellen és lehetőleg károkat okozzanak nekik. Ezeket a törekvéseket nemcsak a szűklátókörűség, a nacionalista önzés diktálta, hanem a politikai gyűlölet is. Különösen mi éreztük ennek a hatását az utódállamokkal szemben. Érdekes megvilágítást adja ennek a helyzetnek Clive Morrison-Bell angol közgazdász könyve a párizskörnyéki békediktátumok után emelt európai vámhatárokról. A könyv szerint a békediktátumok 20.000 kilométernyi új vámhatártal emeltek a különböző országok és területek közé. Ha hozzávesszük, hogy Európában, ezen a kis szárazföldön, melynek kiterjedése alig nagyobb, mint Kínáé vagy Indiáé vagy az Egyesült Államoké, 30 vámhatár volt, több mint 30 különböző nyelv, ugyanannyi törvényhozás s ezek többé-kevésbé mind hárraggal voltak egymás iránt eltelve, akkor nem csodálkozhatunk azon, hogy az 1914-es világháborúnál sokkal nagyobb vihar tört ki nemcsak Európában, hanem a világ feje fölött is.

Ugyanez volt a helyzet társadalmi és kulturális téren is. A világháborút követő forradalmak leverése után enyhe keresztény reakció próbálkozott új szellem, új igazságok érvényesítésével, azonban kevés eredménnyel. Sokan tekintettek ezekben az években Magyarországra felé, ahol ta-

lán a legerősebb volt ez a reakció. Nem mi tehetünk azonban arról, hogy minden igyekezetünk beletulladt Európa közönyébe. Hazai liberális körreink a legerősebb támogatást kapták az Európaszerte feltámadt liberális, demokrata és zsidó köröktől. Egy egység, egy minden életmegnyilvánulást zsarnoki uralma alá gyűrő összefogás volt: a szabadkőműves-zsidó-kommunista-demoliberalis front. Ez pedig éppen abban látta biztosítva uralmát, ha a szétagozódás, az anyagi és szellemi vámhatárok, a féktelen nemzeti önzés, gazdasági kiszolgáltatottság állapota továbbra is fennma-

rad. Köztudomású, hogy a vámhatárok miatt erősen kitejődött valuta és devizaüzletekre a zsidóság azonnal rávetette magát és mindenütt felvonult az új határok mentén. A gazdaságtörténelem egyik feltáratlan területe még ma is ennek a ténynek térképi és statisztikai kimutatása.

Bármennyire véres is ez a mai háború, bármennyire nagy is a kockázat, amely vele jár, a legborzalmasabb eseményeiből is a békére való kétségtelen készülődést olvassuk ki. Új egység kovácsolódik ma a harc-tereken, ahol egész sor európai nemzetek fiataljai küzdenek vállalva a közös

európai ellenség ellen. Győzedelmeskednek nemcsak a szovjet hatalom fölött, hanem saját nemzeti érzésük túlzásai fölött is. A nagy háborús erőfeszítések, a közösen viselt áldozatok, a termelés egy célra való beállítása lerontja a régi vámhatárokat is és előkészíti az új gazdasági egység, a jövő együttműködés feltételeit.

A front mögött pedig azok a kulturális és társadalmi események, amelyek a háború dacára is lehetségesek — ifjúsági találkozók, sportversenyek, kiállítások, irodalmi, művészeti találkozók — mind az európai egység jegyében zajlanak le. Ezért megbecsülünk ma minden kis hírt, amely nemzetek találkozásáról értesít, mert ezekben látjuk az új, most már csalahatatlannal kialakulóban levő egység biztos előjeleit.

Elsülyesztette a 22 ezer tonnás Eagle angol repülőanyahajót egy német tengeralattjáró

Japan hadosztály vonult fel a szovjet-mandzsú határon

Bernből jelentik: (Budapesti Tudósító) Csungkingi hír szerint a 52. japán hadosztályt Kinából a mandzsú határra küldték.

Stockholmból jelentik: (Budapesti Tudósító) A Daily Herald hombayi jelentése szerint a rendőrség nem tudta mindenütt elfojtani a zavargásokat. A Daily Mail nyíltan bejelenti, hogy Anglia mostantól kezdve uralkodni fog és minden áron kitart álláspontja mellett.

Berlinből jelentik: (MTI) A Német Távírtati Iroda jelenti a Führer főhadiszállásáról: A véderő főparancsnokság közli: Egy német tengeralattjáró kedden délután a Földközi-tenger nyugati felében négy torpedótalálattal elsülyesztette a Bagle angol repülőgépanyahajót, amely egy erősen védett hajókaravánban haladt.

750 főnyi személyzete volt az elsülyesztett anyahajónak

Berlinből jelentik: (NTI) Az Eagle elsülyesztett brit repülőgépszállítóhajó vízkiszorítása 22.600 tonna volt. Különböző méretű ágyakkal volt felszerelve és hékeidőben fedélzetén 21

repülőgép volt. A hajónak 750 főnyi volt a személyzete. A hajót Chile számára kezdték építeni, de 1917-ben Anglia átvette és repülőgépanyahajóvá építette át. Tengeralattjárók ellen

különleges védőburkolattal látták el. (MTI.)

Rómából jelentik: (Stefani.) Az olasz főhadiszállás 805. közleménye: Légierőnk fokozott tevékenységet fejtett ki. Az angolok légi harcban 9 gépet vesztek, amelyeket német vadászok lőttek le. A Tobruk ellen intézett ellenséges légitámadás során a légvédelmi útegek két angol gépet leltek. A tengely légiereje folytatta támadásait Málta repülőtereire ellen. Légiharc folyamán négy Spitfire gép elpusztult. Egy tengeralattjáró nem tért vissza. A Földközi-tenger közepén részén olasz vadászrepülőgépek egy hajókaraván kíséretében megtámadtak két ellenséges felderítő repülőgépet. Az egyik ellenséges gép a tengerbe zuhant. (MTI.)

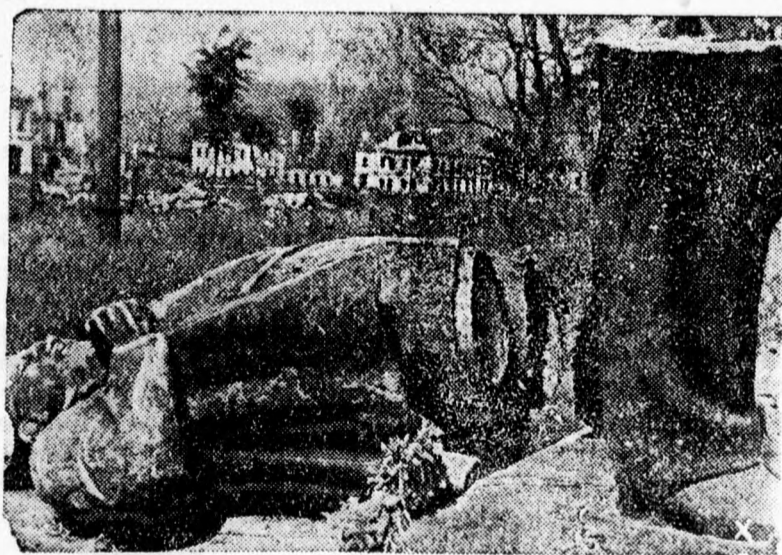
Teljes erővel folyik a Kaukázus meghódítása

Berlinből jelentik: (MTI) A Német Távírtati Iroda jelenti a Führer főhadiszállásáról. A véderő főparancs-

noksága közli: Maikop környékén több harcizakason egyre összeszűrjük az ellenséget. Egy harcicsoportot, amelyet elvágunk összeköttetésétől, megsemmisítettünk. Légierőnk fokozta támadásait a szovjet kiürítő és behajózási mozdulatjai ellen a partmenti területen és a fekete-tengeri kikötőkben. Ennek során elsülyesztettünk 11 szállítóhajót, összesen 12.700 tonnával, 9-et pedig megrogtunk. Kalacstól nyugatra a rendkívül kis területre összehúzó szovjet hadsereg megsemmisítés előtt áll. A doneci arcvonal több részén csak kisebb harcizakason folyt, amely a magyar csapatok egyik harcizakaszán élénk formát öltött. Zuhánóbombázó repülőink Stalingrád környékén repülőtereken elpusztítottak 20 földön vesztéglő repülőgépet. — Rzev környékén a várostól északra újból rohamra indult az ellenség. A német gyalogosok és páncélosok hősi ellenállása miatt minden igye-

keztük. Az Ilmen-tótól délkeletre és a volhovi arcvonalon az ellenség több helyi jellegű támadását kivéd- tük. Repülőink bombákkal többször eltalálták az egyik kolai öbölben fekvő kikötő építményeit, valamint a murmanszki vasutól nyugatra fel- állított útegeket. Légierőnk éjszaka a Moszkvától délre és északnyugatra lévő utánpótlási vonalakat és légi tá- maszpontokat bombázta. A keleti harctéren augusztus 9-én és 10-én 195 ellenséges gépet semmisítettünk meg. Saját veszteségünk 14 gép.

A Földközi-tenger vidékén és Észak- Afrika felett a megélénkült légitel- vékenység során az ellenség 16 gépet veszített. Egy Anglia felé haladó erő- sen védelmezett hajókaraván tenger- alattjáróink támadása következtében súlyos veszteséget szenvedett. Biztos- ra vehető, hogy a hajók nagyrésze oda veszett. Ezenkívül Amerika és a nyugat-afrikai partok előtt az ellen- ség még két hajót elvesztett 45.231

Ledöntött Stalin szobor egy Don-menti városban

tonnával. Három másik hajót, meg egy torpedórombolót megrongáltunk. A hajók egyrésze hadianyaggal megrakodva Amerikából Egyiptomba tartott. Ezzel az ellenség a legutóbbi három nap alatt 13 hajót vesztett 86.231 tonnával. Egy romboló és tíz összesen 48.000 tonna tartalmu hajóter megsejült.

Varga József miniszter előadást tartott a Háborús Vásárról

Ezer gyáros, iparos, dolgozó kisember, vállalkozó, háziiparos és kereskedő vett részt a vásáron

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Varga József miniszter kedden este rádióelőadást tartott a Budapesti Nemzetközi Háborús Vásárról. Hangzottatta, hogy a 37 esztendő óta sorozatosan megrendezett Nemzetközi Vásár, a mai időkhez akkor alkalmazkodik legjobban, ha a legszelebb néprétegek számára is megmagyarazza, megmutatja a különbségeket amelyek a békebeli és háborús termelés és fogyasztás között mutatkoznak. Az árumintavásár intézményének a háboruban át kell alakulnia. Új árukat kell megismertetni és népszerűsíteni, újfajta anyagok és eljárások használatára kell megtanítani a közönséget. Bemutatja a vásár a fogyasztóknak az ipar mai helyzetét, feltárja a termelés és fogyasztás, a takarékoskodás azon lehetőségeit, amelyek a megváltozott viszonyok között is biztosítják a gazdasági élet fenntartását. A vásár megrövidíti az utat a kutató, a feltaláló, a fogyasztó, a gyáros és a kereskedő között. Ugyanakkor le kell küzdeni a tömegeknek az újításokkal szemben tanúsított sajátos tartózkodását. A szentistváni vásáron közel ezer gyáros, iparos, dolgozó kisember, vállalkozó, háziiparos és kereskedő vesz részt. Tekintélyes arányokban domborodik ki a háborús gazdálkodás egységének gyakorlati jelentősége. Bemutat a vásár egy motorizált úteget, a földi és légi repülőszolgálatot. Helyet kap a vásáron az ifjuság is. Németország, Olaszország és Japán, valamint több környező állam külön csarnokkal szerepelnek a vásáron.

Két nagy romániai gyárban és egy erdőben pusztított a tűzvész

Bukarestből jelentik: (Budapesti Tudósító.) Az egyik bukaresti gyárban, amely szigetelő lemezeket gyárt, tűz támadt. A tűzoltóság a tüzet csak több órai megfeszített munkával tudta eloltani. A tűzben elpusztult 4 vagon gépjármű, három garázs és a gyárépület maga is elhamvadt. A kár több, mint 5 millió lei. Tűz ütött ki a temesvári Florida harisnyagyárban is. A tűz pusztításának itt készáru esett áldozatul. — A karánsebesi közbirtokosság erdejében tűz következtében elpusztult és fél hektár erdőség.

NÉGY NAGYVÁRADI TURISTA A HORTHY MIKLÓS-CSÚCSON

Ejjeli menedék két élet árán

(Befejező közlemény)

Az a deszkabódé, amit éjjeli tanyahelyünkül elfoglalni készültünk, akkora volt, hogy hatan szűkösen elférünk benne. Deszka teteje ennek is menedékes, olyannyira, hogy a végében felállni nem lehet, de a belépésnél elég magas. Itt a tetőből kiemeltek 2 deszkát, hogy a helyiségben rakott tűz füstje kiszállhasson. Nem régen tanyázhattak itt előttünk, mert a földön elég friss fenyőgalyalmot, 1—2 eldobott konzerves dobozt, az előtérben pedig elüszkösödött fadarabokat találtunk.

Tanyahelyünk rendezése és takarítása közben az elszenesedett fadarabok között egy ijedten meglapuló madárfiókát találtam. Kezembe vettem és kutatva néztem körül, hogy

miként került ez ide. Egyszerre megpillanatottam a kalyiba gerendáján, a tetőnyílás közelében egy madárfiókát. Az ijedt fiókat ide visszatettük.

Munkához láttunk. Hamarosan friss fenyőgalyakkal szórtuk be a régi almot és tüzelőfát gyújtottunk éjszakára. A tüzelési lehetőséget ki akartuk próbálni és ezért mindjárt meg is gyújtottunk néhány száraz fadarabot. A tűz vidáman pattogott és a tetőnyílás nagyszerűen huzta ki a füstöt. Na, ma éjszaka nem fogunk fájni és jól kialusszuk magunkat.

A kis madarunknak azonban úgy látszik, melege volt odafent, mert megint kiugrott a fészkeből és pedig majdnem bele a tűzbe. Hogy az öngyilkosságtól megóvjuk, kitéttük a szabadba.

Előbb szél, azután jégverés

A meleg helyiséget azonban mi sem sokáig élvezhettük, mert egyre erősödő szél támadt, mely tüzünk füstjét visszaszorította. A kis helyiség percek alatt folyót, sűrű füsttel telt meg, úgy hogy a tüzet ki kellett oltanunk és az üszkös fadarabokat is kihordtuk a szabadba.

— Na nem baj! — mondogattuk — így is meg leszünk, mert ez a házikó jól véd a szél ellen, fájni nem nagyon fogunk. Percek is alig teltek el azonban az első szélroham után és már mogyoró nagyságú jégzemek

verték vad indulót háznak tetején, majd bezudult a nagyszemű eső, előbb a füstvezető nyíláson, majd a szétszáradt háztetőnk minden repedésén. Gyorsan kapkodtuk össze a már szétrakott élelmiszereinket, ruhainkat és gyömöszöltük bele vízhatlan hátizsákjainkba. Behúztuk nyakunkat viharkabátunk gallérijába és azzal vigasztaltuk magunkat, hogy legalább a jégverés ellen biztosítva vagyunk. Szomorúan néztünk azonban az átnedvesedett fenyőalmunkra: Alvás ma sem nagyon lesz itt!

Borura derü!

A vihar ahogy jött, oly gyorsan el is ment. Kibujtunk fedezékünkéből, hogy gyönyörködjünk abban a csodálatosan szép szivárványban, mely reménytelten ragyogott felénk az égről. Szép időnk lesz, hála Istennek, hogy most kaptuk ezt a vihart nem az éjszaka közepén.

A szivárvány keltette derűt azonban egy kis gyászos árnyék homályosította el szívünkben. A kunyhó kö-

zelében megtaláltuk a kis madárfióka holttestét. Agyonverte a jég. Miatunk kellett meghalnia. Kis tragédia a nagy hegyek között.

A vihar elmúltával nagy tüzet rakunk menedékházunkban, hogy a nedvességet valamennyire elpárologtassuk. Ez sikerült is, mire azután nyugovóra is tértünk. Ringatni senkit sem kellett és rövidesen mindnyájan mély álomba merültünk.

Megérkezik a második számú vihar

Csak pár órát aludhattunk azonban, amikor iszonyatos ézengésre ébredtünk fel. Gunyhónkat kísérteties világosság töltötte meg, amely a tetőnyíláson ömlött be. Odakint a villámások szakadatlan sora egybefolyva nappali világosságot gerjesztett és a nagy hegyek által ezerszeresen visszhangoztatott mennvőrgés a végétélet közeledtét jelezte. Borzalmas erejű szél rohanta meg kunyhónkat, amely ropogott eresztékében Minden pillanatban azt vártuk, hogy a fejünkre szakad az egész alkotmány. A málhahordó románjaink fejüket kabátjukkal eltakarva sűrűn vetették magukra a keresztet. (Az hiszem, most könnyű lett volna kivonulni belőlük a denaturált szeszt.)

Az újra ránk zuduló jégeső már a vihar erejének csökkenését jelentette és így szinte örömmel fogadtuk a nyakunkba cuppanó esőcseppeket. Most azonban már nem áztunk be annyira, mert a délutáni eső a szétszáradt deszkákat valamennyire megdagasztotta.

Ez a jégeső is gyorsan elfutott, de

utána a levegő rendkívül lehült. Fázunk! Megkíséreltük a tűzrakást sár a szél még mindig erősen visszavágta a füstöt. Egy pár percig tartó szélcsendben tüzünk remekül fellángolt és jóleső meleg járta át tagjainkat. Rövid idő múlva azonban a szélroham ismét folyót füsttel töltötte meg menedékhelyünket.

És ekkor különös látomásom volt. A tetőnyílás alatti gerendán a fehéren gomolygó füstben megjelent úgyszólván a kis halott madárfiókát. Rám meresztette két csillogó szemét, csörrével tátogott, mintha vádlón mondana valamit. Káprázat. Megborzongtam és megdörzsöltem füstmarta szememet. Újra kinyitottam. Nem, nem a füst játéka volt. A madár még mindig ott ül... sőt, fölroppent... felém tartott... és bele zuhant a tűzbe! Felugrottam. Késő volt. Hogy lehetséges ez — kérdeztem magamban.

Előkapom a szblámpámat, kiszaladok a szabadba, felemelem a követ, mely alá a jégverte kis madarat tettem... ott fekszik. Tehát ketten voltak a fészekben... ketten haltak

meg szörnyű halállal miattunk.

Az ég kitisztul. A végtelenben csilgalmécsesek hunyorognak. Az éjjel már nem sokat alszunk...

Reggelre sűrű köd üli meg a tájat. Ötven lépésnyire sem lehet látni. — Hiába várjuk a feltisztulását. Végre elindulunk a Korongyos felé. 6000 lépés után elérjük a Minopirit szögálmását. Az utolsó száz lépéseket már futva tesszük meg, mert közben kiadós esőt kapunk. Itt reggelizünk, egész csajka tehát iszunk, majd 9.15 órakor, még mindég szemérgő esőben utnak indulunk.

Fél óra múlva, 3500 lépést téve, az Ember-csucs (Omului) alatt a Csepelu völgy keresztezésén haladunk át. (1540 m.) A köd hol elborít, hol rövid időre feltisztul. Az eső szerencsénkre elállt. Nem sokat gyönyörködhetünk a táj szépségében, csak igyekszünk előre a kitaposott ösvényen. Másfél óra alatt 6800 lépést teszünk meg, 300 métert emelkedünk és fent vagyunk a Korongyos nyergén.

A Korongyosról nyíló oly sokat dicsért csodás kilátásban nem gyönyörködhetünk, mert a köd csak egyes helyeken és csak percekre szakadozik fel!

Nem sokat időzünk e nevezetes helyen, csak falatozunk és újból neki vágunk a ködtengernek. Szerencsére mélyen kitaposott, ködben is jól kivehető ösvény vezet innen, egyre merészebben lejtősödvé a Bor patak völgye felé. Egy óra alatt 7500 lépést téve meg, 730 métert ereszkedünk le. Jól kiléptünk, térdeink érzik a megértető lefelé való menetelést. Végre azonban kint vagyunk a ködből, amely most már fehér fellegként gomolyog fejük felett és bent vagyunk a Borberek felé vezető, hatalmas szálfenyőkkel borított gyönyörű patakmederben, mely a mi Jádunk felső folyására emlékeztet.

A nap ragyog a fejük felett, a velünk együtt haladó Bor patak kedves, régen ismert dalokkal kiser, az esőharmatos fenyők üde lehetét szomjasan szívja be tudóink. Igen, ilyen a mi vidékünk is, a mi drága, még rabságban lévő Biharunk. Fent a kopár, égbenyülő szirteket megcsodálom, de megszeretni nem tudtam. Ezek a zúgó fenyvesek ölben bujkáló, zengő zuhatagok játékos hegyi patakok ébresztik fel bennünk az csihatatlan mosztagiás vágyat a mi Biharországunk elveszett paradicsoma után.

A könnyű sétatuton mi is nótára gviutunk és egy óra alatt 8500 lépést téve meg, délután 2 órára bent vagyunk Borberek földön. Innen Óradna nár csak 7 kilométer.

Megebédeltünk Borberek egyetlen vendéglőjében, majd nagy fürdést és borótválkozást rendezünk a Fürdőpatakban. Sütkérezünk, pihenünk friss ruhát cserélünk, majd megnyergelve pegazusainkat, vidám nótaszóval érkezünk be Óradnára, pedig ezen a napon 41.633 lépést haladtunk. A háromnapos turánk alatt összesen 94.913 lépést tettünk meg. Ezek a számok nem értékmérői táranknak, csupán adatok a példánkat követni szándékozóknak számára.

PAPP LAJOS

Átélttem egy támadást a páncélkocsiban

— A honvéd haditudósító század közlése —

Voronyezs elfoglalása, valamint a magyar egységeknek a Donig való jutása nehézséggel tölthető el a bolsevista hadvezetőségét.

Ezért ereje végső megfeszítésével és a szovjetre jellemző szívóssággal igyekezett helyenként, hogy hídfőt alkotva megkísérelje a lehetetlent: beékelődni a szövetséges seregrészek közé.

Ezek a kis hídfők azonban csak néhány napig tarthatták magukat. Legtovább a V ronyezstől délre lévő egyik nagyobb kanyarba beszorított orosz erők álltak ellent.

A Don itt közel 10 kilométeres mélységű, kelet felé kiugró kanyart tesz, amelynek nyílása nyugat felől 14—15 kilométernyi.

A hídfőben lévő négy község lakossága július 9-ike óta a legborzalmasabb napokat élte át: a beszorult bolsevisták zsebzolták, fosztogatták saját véreiket.

Erőink további térnyerésének biztosítása végett e szakaszon küzdő hadseregünk parancsnoksága a magyar páncélos erőköt vetette be gyalog-egységeink támogatására.

Felvonulás ellenséges repülőkbombázóporában

Szörnyű úton, a sötétség leple alatt, de az éjszakai szovjet bombázók állandó tüzeiben visszük előre készenléti állásainkba saját első vonalaink mögé páncélos erőinket. A koromsötét éjszakát az ellenséges bombázók ejtőernyős világitó bójái csaknem minden negyedóránban 8—10 percére nappali fényességűvé világítják. A 600—800 méter magasságban imbolygó nagyerjű fényforrás kialakása után körülöttünk bombázópor hull.

Nem vesszük tulságosan komolyan: a szovjet csak éjszaka mer nagyobb légitámadást végrehajtani, de a gép akkor is — derék légháritóink miatt — csak tisztes 4000—5000 méteres magasságból dobja bombáit. Így még megközelítő pontossággal sem célozhat, csupán területűzet ér el.

Az éjjel utáni órákban úttalan utakat hagyva magunk mögött, érkezünk a harcállásponthoz. A támadáshoz való fejlődés alig háromnegyed órahosszat tart. Rövid, alig néhány percig tartó áfri csönd után, pontosan hajnali 3 órakor megindul a támadás.

Meglepő tüzéségi tűz zúdul az ellenséges állásokra. Oldalt több különféle ütég, hátunk mögött pedig messzehordó ágyúink dörgik szünet nélkül a magyar támadás megindulását.

A szakadékok, mély kanyonszerű vízmosások ekeszorosan verik vissza az ércetorkok fülsiketítő zengését. Feletünk sieterege hasítják a levegőt a villámgyorsan ívelő lövedékek. A szemközti magaslatocon másodpercről másodpercre vaktító villanás jelzi a becsapódásokat.

Támadásra lendülnek a páncélos erők

Amikor az oroszok a váratlanul nagyerejű támadás okozta meglepetésükből felcsudtak, első vonalaik előtt felgyújtották a falvakat, kolchozokat és tanyákat, egyrészt azért, hogy a hajnali szürkületben láthassák, milyen erőikkel támadunk, másrészt, hogy a saját megbújt harcokcsijaik, páncélláritóik, kísértődjek véltáselehetőségeit felfokozzák.

Ez a kétélű okoskodás azonban ezután sem hatásos, mert páncélos erőink

feltartóztatásán lendületű előretörése percek alatt átsegíti a magyar támadást a legválságosabb szakaszokon is. Gépokocsizó lövészeink első lépcsői páncélosaink támogatásával ellenállhatatlannul gögyölítik fel a védelmet. Közepes és nehéz harcokcsijaink, búgva, bőmbőlve nyomulnak előre.

Bekéredzkedtem az egyik páncélko-

csi belejébe s ott élem át a nagyszerű perceket. Pokoli zaj, sűrű a löpőfüst, tikkasztó a hőség, de ez csak most tűnik fel, hogy egy kicsit szemügyre veszem, ami itt bent történik. Erre sem jut sok idő, az érdekel, ami odakint megy végbe.

Két oldalt, a csikorgó hernyótálp alatt omlik a sárguló kalász.

Két harcokcsi farkasszemet néz egymással

Most hirtelen megállunk. Izgalomteljes pillanatok: velünk szemben az erdőszélen ellenséges harcokcsi.

Csak néhány másodperc: a mi tornyunk kissé jobbra fordul, a löveg szája a szovjetharcokcsi figyelőréseire mered. Most látom csak, hogy jobb- és baloldali szomszédaink is farkasszemet néznek a másik acékolósszussal: ösezfogott ponttűz... És a koccsiban sűrűbb lett a löpörgés, a szovjet harcokcsi pedig kissé jobbra fordul, mintha irányt akarna változtatni. Aztán leáll... Órámpillantok: 3 óra 31 perc...

Odakint pokoli lehet a hangzavar, itt-bent a motor dübörgése elnyom minden harcaizait.

A páncélos erők meglepő fellépése és a hídfő két szárnyán bevetett gyalog-

ság gyors, lendületes támadása már az első negyedórákban sikerrel járt és a szovjetoroszokat teljesen váratlanul találta.

Egységeink keleti irányban történt lendületes előretörésükkel egymás után küzdötték le az ellenálló orosz fészkeket, pedig az előnyomulást igen megnehéztette a terep, mely szakadékos jellegénél fogva, gyakori vízmosásaival, sok erdőparcellájával, tanyáival rendkívül kedvezett a védő félnek.

Az oroszok most ködösítéssel igyekeznek kivonni erőiket a veszélyeztetett vonalokból. Fokozatosan visszavonulnak az erdőparcellákba, elkecseregett küzdelmet víva minden talpalatnyi föld átengedésénél.

Az orosz tüzéség is „közbeszól“

A Don tulsó partjáról most már a bolsevisták tüzésége is megkísérli, hogy feltartóztatasa a közlőg katasztrófát és az egységek kivonását a lehetőséghez mérten biztosítsa, de távoli harctüzéségünk egyre megújuló tüzesapásaival lefogja az ellenséges tüzéséget és a támogató tüzésoportok célra fekvő tüzészpontosságukkal nagymértékben segítik előre erőinket.

Amint harcokcsink egy másodpercre leáll, az egyik javító rajjal visszaindulok

az ezredparancsnokság harcálláspontjára.

A harcokcsikvágta nyomok két oldalán végig elhullott lovak, gazdátlan orosz koccsik, egy összelőtt ellenséges löveg és füstölő romok. Tűnk jobbra a földúton a löszlerlepesők koccsijai igyekeznek — első vonalak felé.

Az út a parancsnokság harcálláspontjáiig alig félóra. De ezalatt a félóra alatt — mint később megtudom — véglegesen eldőlt a páncélos csata sorsa.

Az események drámai gyorsasággal peregnek

7 óra 10 perc: egy magassági pontnál négy menekülő ellenséges harcokcsit kilőttünk.

7 óra 45 perc: az első gyalogsági lépcső elérte a következő erdőszegélyt.

8 óra 35 perc: az első lépcső elérte a Dont, újabb hat ellenséges harcokcsit kilőttünk.

9 óra 45 perc: az eddig kilőtt ellenséges harcokcsik száma ösezeesen 23, saját harcokcsiveztéségünk semmi, 2 könnyű sebesült. (A parancsnokságon leirhatatlan örömmel fogadják a nagyszerű eredményt.)

9 óra 47 perc: négy teljesen üzemképes ellenséges harcokcsit tartóztatunk fel és zsákmányoltunk.

9 óra 50 perckor pedig a hadosztály, majd a hadsereg-parancsnokság részéről üdvözlük V. Z. alezredes ezredparancsnokot az első ízben bevetett magyar páncélos egységek nagyszerű teljesítményéért.

A csatazaj egyre gyöngül, néha egy-egy kelepelő géppuskától még visszhangzanak a völgyek. Aztán ismét csönd. Egy újabb jelentés arról számol be, hogy az ellenség még megmaradt nagyobb erői egy községbe vették be magukat.

11 óra előtt 2 perccel nyugat felől két zuhanóbombázó tart a község felé.

Ez lesz a kegyelemdőfés a községbe menekült ellenséges erőknek. Ez az ellenállás azonban csak két percig tarthat: a szél furcsa, de jól ismert szirénahangot hoz felénk és a gépek egymás után zuhannak a község felett. Aztán sűrű füstfelleg száll fel a dombok felől, — a stukák már visszafordultak.

A csata nyolc óra alatt végetért.

A páncélos zászlóalj harcokcsijai ismét menetre zárkóznak fel. A fiuk tekintetükkel simogatják két zászlójukat. Az egyiket erdélyi leány hímizte. Talán félve, éjszakákon, lefüggönyözött ablakok mögött hajolt a háromszínű selyem

lölé, hogy kész legyen, mire érkezik a magyar hajnal... A másikat egy leánykoccsola növendékei adományozták az ezrednek.

Az ő érdemük, hogy a szovjet bombázók meg sem kísérelhették feltartóztatni a magyar erők támadását. Egyik orosz gép megecsémisülésével fizetett a kíséreltetért.

A harcokcsik pedig tovább dübörögnek a poros oroszországi utakon. Dübörgésüket magával viszi a szél. Messze, nyugat felé. Az eesztergomi páncélosok hiánytalanul menetelnek győzelmes harcokcsijakkal új magyar feladatok elé...

Milyen vasuti kedvezmények érvényesek Szent István napjára

Elszállásolás ügyében a székesfővárosi Idegenforgalmi Hivatalhoz kell fordulni

Az Actio Catholica országos elnöksége az augusztus 20-iki országos Szent Jobb-körmenettel kapcsolatban részletes tájékoztató felhívást bocsátott ki. Ebből megtudjuk, hogy a Szent István-napi ünnepekre vidékről Budapestre utazók, mint a múltban, úgy az idén is a szokásos félúri kedvezményt élvezik a következő korlátozással. A kedvezmény a kiinduló állomáseről Budapestre való utazásánál a 80 km.-en aluli távolságról augusztus 19-én 0 órától, — a 80 km.-től 400 km.-ig távolságról augusztus 18-án 0 órától, — a 401 km.-en felüli távolságról augusztus 17-én 0 órától érvényes. Legkésőbb azonban augusztus 20-án reggel 9 óráig kell Budapestre érkezni. A visszautazásnál Budapestről augusztus 20-án 12 órától érvényes a kedvezmény és pedig úgy, hogy a 80 km.-en aluli távolságra 21-én 24 óráig, — az ennél nagyobb távolságra 22-én 24 óráig kell visszaérkezni. A kedvezményhez semmiféle igazolvány nem kell, csak a vasutjegy megváltásánál a felutazáshoz be kell jelenteni, hogy a Szent István-napi kedvezményt igénybe óhajtja venni. Az elszállásolásra vonatkozólag az Actio Catholica a következőket közli: A vidékiek elszállásolási ügyben, akár egyekek, akár tömeges résztvevők, forduljanak közvetlenül Budapest Székesfőváros Idegenforgalmi Hivatalához, Deák Ferenc-utca 2., ahol az elszállásolásban készséggel lesznek segítségükre. A szállási igénylésnél pontosan meg kell jelölni az érkezés idejét és az itt tartózkodási időt, valamint azt, hogy hány férfi és hány nő részére igényelnek szállást. Továbbiakban közli az Actio Catholica szervezési szakosztálya, amely az országos Szent Jobb-körmenetet rendezi, hogy a vidékiek legkésőbb reggel 7 óra 30 percig jöjjenek fel augusztus 20-án a Várba a Tárnok-utcaiba, ahol a rendezőség a vidéki csoportokat beérkezésük sorrendjében osztja be a menetbe.

Uj keresztény üzlet

Órák, ékszerek

és kegytárgyak nagy választékban.

Javításokat pontosan eszközölk. Aranyat, ezüstöt, bronzot napi áron veszek

Viktor Arpád órás és ékszerész

Rákóczi-ut 3 (v. Herbst üzlet)

Kik adakoztak újabban a kapucinus templom kijavítására

A kapucinus templom kijavítására újabban a következő adományok folytak be: Dr. Bérczy András 10 p., Bálint Flóra 30 f., Jurányi Andrásné 60 f., Herkélyi Józsefné 10 p., Kovács János és Gizella 5 p., Juhász Györgyike 2 p., N. N. 100 p., Pribék Imre 5 p., N. N. 5 p., Theodorné 2 p., Megyery Ferenc 50 p., A szent László plébánia-templom Porciunkula-napi gyűjtése 74 p., Frenzel Ferencné 1 p., N. N. 3 p., özv. Kráhn Aladárné 5 p., özv. Gaszner Károlyné 1 p., N. N. 5 p., Jefcsák Margit 2 p., Sarudy Elemérné 4 p., Both Ilona 4 p., özv. Soltész Gézné 1 p., özv. Sinka Ferencné 1 p., Kovács Ferenc 1 p., Verecs Katalin 2 p., N. N. 4 p., N. N. 21 p., N. N. 4, N. N. 1.50 p., Sulyok Viktor 2 p., Steiner József 2 p., Pongrácz Viola 1 p., Steiner József 3 p., Miklóssy Aladárné 1 p., Mellau István pápai kamarás 100 pengő. A sarki kereszt renoválására a következők adakoztak: Babrikné 10 p., dr. Dobozy t. bíró 2 p., Már Albertné 20 p., Megyery Ferenc 50 p., Egy brassói menekült család 50 pengő. A kegyes adományokért hálás köszönetet mond a Kapucinus Zárdafelelőség.

Választmányi ülést tart a Magyar Városok Országos Szövetsége

A Magyar Városok Országos Szövetsége folyó hó 17-én, hétfőn választmányi ülést tart, amelyre a következő meghívót bocsátotta ki:

A Magyar Városok Országos Szövetségének Választmánya 1942. évi augusztus hó 17. napján (hétfő) délelőtt 11 órakor, a Magyar Városok Országos Szövetségének hivatali helyiségeiben választmányi ülést tart, melyre az Elnökség a Szövetség választmányának tagjait tisztelettel meghívja.

Tárgysorozaton szerepel a többek között: Kormányzó úr Ófőméltósága kabinetirodája és a Kormányzóhelyettes úr Ófőméltósága titkári hivatala utján köszönetét nyilvánítja a Szövetség nagyváradi közgyűléséről hozzáintéztett hódoló felterjesztésért. A m. kir. miniszterelnök és belügyminiszter úr köszönete a nagyváradi közgyűlés üdvözléteért. A m. kir. minisztérium 3260—1942. M. E. sz. rendelete az előzetes ranghelybiztosítás ismételt telekkönyvi feljegyzésének illetve tárgyában. A m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter rendelete az idegenforgalom egyes kérdéseinek szabályozása tárgyában. Előterjesztés a városi orvosok államosítása ügyében. Előterjesztés a közellátási igazgatás ügyében. Előterjesztés az anyakönyvi díjak egy részének a városi tisztviselők jóléti alapja részére való átengedése tárgyában. Jelentés a városi tisztviselők jóléti helyzetének javítása iránt emelt igényekről. Előterjesztés a kiküldési díjak felemelése ügyében. Szombat-hely polgármesterének indítványa megyei vásárok rendszeresítése tárgyában. Békéscsaba polgármesterének előterjesztése a labdarugó mérkőzések vígalmi adójának törlése tárgyában. Jelentés az Országos Nép- és Családvédelmi Alaphól való juttatás feltételéről. Indítvány Szent László király napjának nemzeti ünneppé való nyilvánítása tárgyában.

A választmányi ülés után nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Dr. Nagy Dezső pénzügyigazgató ma nyújtotta át az alispánnak a reformátusság kérelmét a jádremetei templomépítés ügyében

Országos mozgalom indul az elnémult harangok megszólaltatására

Nagyvárad. Mint már megírtuk a Jádremitén nyaraló reformátusok a közelmúltban értekezletre gyűltek egybe és ezen elhatározták, hogy Jádremitén református templomot építenek. Ezért egyházi alapon országos mozgalmat indítanak és Biharvármegye területén általános gyűjtésre kérnek engedélyt.

Az értekezlet dr. Nagy Dezső pénzügyigazgatót bizta meg a kérelem elkészítésével, aki azt ma a koradél-előtti órákban nyújtotta át az alispánnak.

A sok gondal összeállított kérelem a következőkkel zárul:

A református harangok sok-sok olyan magyar szorvánnyá lett helyen némultak el a múltban, mint amilyen számunkra Jádremité. A multaknak bűnét akarjuk jóvátenni, vezekelni akarunk apáink vétkéért is, amikor áldozatot hozunk és áldozathozatalra hívünk minden igaz magyart, azért,

hogy megszólaltassuk ismét az elnémult harangokat. Ez a templom nemcsak a református magyaroknak, de minden igaz magyarnak temploma lesz, mert mikor megszólalnak reggel, délben és este azok a harangok, minden magyar szív összedobban és ebben az összedobbanásban a feltámadás tudata az újjászületés, az újabb ezerévre való elhivatásnak boldogító és megerősítő érzése támad a szívünkben, mert elnémulhatnak a harangok a golgotai szenvedésre, de újból megszólalnak az elnémult harangok a feltámadás napján, a magyar feltámadáskor!

Itt írjuk meg, hogy hasonló szellemű kérelmet továbbított a gyűjtőbizottság Vaday Béla espereshez is, akit arra kér, hogy hasson oda, hogy egy vasárnap perselypénzét ajánlja fel az ország református társadalmára a Jádremitén építendő templom céljaira.

Kecskeméten ötletes gyűjtőládákat állítottak fel

Hónapok óta tart a Vöröskereszt gyűjtési akciója honvédeink részére. Pénzadományok, cigaretta- és dohányküldemények, könyvek és téli ruhaneműek érkeznek a Vöröskereszt központjába és vidéki fiókjaiba. A hazafias magyar közönség áldozatkészsége most nyilatkozik meg a legszébb formában, amikor pénzt, cigarettát, könyvet és ruhaneműt ajánl fel a háza védőinek.

Kecskemét városa ötletesen oldotta meg a Vöröskereszt részére felajánlott adományok gyűjtésének módját. Az utcákon fából készült izléses kiállítású gyűjtőszekrényeket állítottak fel, amelyek már messziről felhívják a közönség figyelmét az

adakozásra. A gyűjtőláda több rekeszből áll, amelyben külön-külön helyet kap a pénzadomány, külön rekeszbe kell bedobni a cigaretta és dohány szerzetcsomagot és a legelső láda könyvek és a képeslapok gyűjtésére szolgál.

A kecskeméti gyűjtőurnák a városban olyan népszerűek lettek, hogy senki sem megy el mellettük, hogy valami kis adományt ne dobna bele. A szeretetteljes áldozatkészségnek ügyes és megbízható példája a kecskeméti gyűjtőurna, amelyet minden vidéki városunk átvehetne, mert ezzel csak gyorsítaná és elősegítené az adományok mielőbbi egybegyűjtését.

Nem mentesülnek a háziipart gyakorló zsidók a törvényes korlátozások alól

A Kereskedelmi és Iparkamara véleménye alapján esetenként bírálják el a háziipari foglalkozást

A zsidók iparüzési jogát korlátozó II. zsidó törvény hatálybalépése óta a zsidóság egyre nagyobb érdeklődéssel fordul az ugynevezett háziipar jellegű termelés iránt. Az időszerű kérdéssel kapcsolatban utalni kell az 1922. XII. tc., vagyis az ipartörvény 27. szakaszára, amely módot ad arra, hogy a háziipari foglalkozások és a házi mellékfoglalkozások kérdése rendeleti uton megfelelő szabályozást nyerhessen. A törvény végrehajtási utasítása mindazonáltal nyitva hagyja a kérdés szabályozását és a

kilátásba helyezett szabályozásig csupán általános tájékoztatásuk szolgál az iparhatóságok számára, még pedig olyan értelemben, hogy az ipartörvény hatálya alá nem vonható háziipari foglalkozás, házi mellékfoglalkozás, házi bér munka címén senki sem vonhatja ki magát az ipartörvény rendelkezései és a közterhek viselése alól, aki egyébként az ipartörvény alá eső valamely ipari tevékenységet iparszerűleg végez. Tehát annak, hogy az 1884. XVII. tc. a háziipart az ipartörvények rendelkezése alól

kivette, nem az a célja, hogy háziipari foglalkozás címén bárki is a lakásán jogosulatlan iparüzést folytathasson.

A háziipar meghatározás — a háziipar lényegénél fogva — nem lehet teljesen kimerítő. Ezért a háziipari mivótség megállapításának kérdésében csak az összes körülmények egybevetése alapján lehet határozni, minthogy a háziipari termelés jellegét ne ma termelt iparcikk, hanem a termelés körülményei határozzák meg. Ipari közigazgatásunk azonban háziiparosnak azt tekinti, aki a háziipart egyéb főfoglalkozás mellett csak mellékfoglalkozásként alkalomszerűen, tehát nem állandó jelleggel üzi s aki családtagjain kívül idegen munkaerőt nem alkalmaz és esetleg tulnyomórészen a saját gazdaságából származó termékeket (nyersanyagként) dolgoz fel.

Annak figyelembevételével, hogy az 1922-es ipartörvény 78.000—1923. K. M. szám alatt megjelent végrehajtási utasítása a háziipari foglalkozás minősítése szempontjából a kereskedelmi és iparkamara véleményének kikérését írja elő, a kamara véleménye az, hogy a háziipari jellegű termelésnél mindig a termelés esetenként való körülményeit kell megvizsgálni. Vagyis az szorul megállapításra, hogy a kérdéses tevékenység mennyiben marad a háziiparszerű termelés keretei között, illetve mennyiben meríti ki az iparszerűség fogalmát?

Azok a zsidók tehát, akik megszünt üzemek teljes felszerelését lakásukon munkába állítják és majdnem ugyanugy termelnek, mint azelőtt, kimerítik az engedély nélkül való iparüzés vétségének tényálladékat.

A postatakarékpénztár mult havi forgalma

Mint a Hivatalos Lap legújabb száma közli, a postatakarékpénztár július havi forgalmát. Eszerint július 31-én a betétek állománya 176 millió 851 ezer 48 pengő 26 fillér, míg a különleges kamatozású betétek 34 millió 188 ezer 951 pengő 7 fillér volt.

A csekkszámlatulajdonosok száma a hó végén 49.519 volt.

A zálogtárgyak álladéka 892.376 tétel, a zálogkölcson tőke álladéka pedig 25 millió 458 ezer 698 pengő volt.

Az árverési csarnokban önkéntes árverésre 1277 tétel, kényszerárverésre pedig 2451 tétel különféle ingóság került.

Megállapították a fuvardijakat

Nagyvárad thj. város területére az állati erővel folytatott teherfuvarozás díját a m. kir. közellátásügyi miniszter úr 83.050/IX. b. 1942. sz. leirata értelmében fánál q-kinti szállítás 35 fillér, a szénél 40 fillér, a költségekben a fel- és lerakás munkadíja, valamint az ezzel kapcsolatos adminisztrációs költségek is bennfoglaltatnak.

Nagyvárad, 1942. július 18.

Polgármester nevében:

Dr. Varga László s. k. tanácsnok.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZAM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30, fél évre 15, egy óra 2.50 pengő.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

ELSŐ IZBEN TUZTÉK KI A FRANCIA TRIKOLORT PÁRIZSBAN A FEGYVERSZUNET ÓTA. Párizsból jelentik: (MTI) Az OFI jelenti: A tegyverszüneti szerződés óta első ízben tüzték ki a francia trikolorát a miniszterelnökségi palota épületére Laval, valamint a kormányzat Párizsban tartózkodó tagjainak jelenlétében. Midőn a francia zászlót felhúzták egy gardakülönítmény tisztjeit. Ezentúl a francia zászlót mindig kitűzik, valahányszor Laval Párizsban tartózkodik.

Nyilatkozat. Tudomásunkra jutott, hogy Erdélyben egy Hehs Aladár nevű egyén visszaél a Nemzeti Tábort névével és ott szervezési munkálatokat folytat, állítólag a Nemzeti Tábort rászere. Kijelentjük, hogy Hehs Aladár a Nemzeti Tábortnak nem tagja, még kevésbé vezetőségi tagja, szervezésre nincs felhatalmazása és óva intjük Erdély magyar lakosságát, hogy a Nemzeti Tábort levélét visszaélő Hehs Aladárnak hitelt adjon. Nemzeti Tábort: Szervezési osztály vezetője.

PÁLYÁZAT GAZDASÁGI TANÁRI AKADÉMIAI HALLGATÓK RÉSZÉRE LÉTESÍTETT ÖSZTÖNDIJAKRA. A földművelésügyi minisztérium pályázatot hirdet a Budapesti Közlöny 181-ik számában gazdasági tanári (kerteszetit ezaktisztviselői) pályára jelentkező kerteszetit akadémiai hallgatók részére létesített állami ösztöndíjakra. Ezek az ösztöndíjak 1942-43-ik tanévben kerülnek betöltésre. Pályázhatnak azok a fenti pályára készülő tanulók, akik a m. kir. kerteszetit akadémia bármelyik évfolyamára iratkoznak be. Az ösztöndíjakra pályázati határidő szeptember 1.

ROMANIA EBBEN AZ ÉVBEN KITELEPITTI AZ ÖSSZES ZSIDÓKAT. Egy párizsi jelentés közli, hogy Romániából a napokban 150 ezer zsidót vittek orosz területre s ezeket ott úgy osztják el, hogy vissza se mehetnek román területre. A terv szerint a zsidók kitelepítése még ebben az évben megtörténik, úgy hogy 1943-ban zsidó már nem lesz Romániában.

ISMÉT LEHET JELENTKEZNI az Orsolya Zárdaiban az augusztus 12-én kezdődő 1 hónapos esti ezalma- és kukoricaháncs-feldolgozó tanfolyamra. A résztvevők anyagot kapnak. Az órák hetenként háromszor lesznek, este fél 7-től fél 8-ig.

RANGOON ÉS BURMA KÖZT MEGINDULT A VASUTI KOZLEVEDÉS. Tokióból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Rangoon és Burma között megindult a vasúti közlekedés.

Molnár és Deményi a Félix-fürdőben pihen. Nagyvárad. Saját tud. Mint ismeretes, a vasárnapi Csepel elleni mérkőzés során Molnár és Deményi könnyebb sérülést szenvedtek. A NAC vezetője, hogy két kiváló játékos a mielőbbi rendbejövél, kiküldte őket a Félix-fürdőbe. Alkalmunk volt beszélni a zöldfehérek sportorvosával, akinek véleménye szerint mindkét játékos vasárnapi szereplése azért bizonyosra vehető.

ERŐSEN TERJESZKEDIK AZ ERDELYI MAGYAR KÖZMŰVELŐDÉSI EGYESÜLET. A Magyar Tudósító jelenti. Az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület gazdasági tanácsának ülésén beszámoltak arról, hogy az egyesület anyagi helyzete az elmúlt hónapokban jelentősen emelkedett. A vidéki fiókszervezetek felállítására nagy lendülettel folyik. Rövidesen minden megyei és járási székhelyen megkezdik működésüket az ENKE helyi szervezetei.

SZEMÉLYI HIR. Dr. Patzkó Elemér ügyvéd, országgyűlési képviselő hazaérkezett nyári szabadságáról s újra elfoglalta hivatalát ügyvédi irodájában.

FRANCIA MUNKÁSOK INDULTAK NÉMETORSZÁGBA. Vichyből jelentik: (MTI) Az OFI jelenti: A francia hadifoglyok első csoportja megérkezett Compiègnebe. Ugyanakkor francia munkások indultak Németországba. A francia hadifoglyokat Laval fogadta.

Uj kerékpárok részletre is. Javítások olcsón JAKAB műszerésznél Kossuth-u 5. Tel. 23-30.

JÓVÁHAGYTA A KULTUSZMINISZTER A CSERKÉSZMOZGALOM ÚJ SZABÁLYZATÁT. Budapestről jelenti a MTI: A kultuszminister jóváhagyta a magyar cserkészmozgalom új szervezeti és működési szabályzatát. Együttal jóváhagyta Fáy István titkosszabványt, az országos cserkész nagytanács elnöki tisztségére való meghívását.

16 kilométerrel rövidül meg a Szatmár és Nagybánya közötti távolság. A Magyar Tudósító jelenti: Szatmár és Nagybánya között a távolság 69 kilométer. A felszabadulás után a magyar hatóságok elhatározták, hogy ezt az utat utatnát megrövidítik. A megindított munkálatok ez év végére befejeződnek, úgyhogy az út 10 kilométerrel csökken és ezzel erősen megrövidül Nagybánya és Szatmár közötti távolság.

Modern festett BUTOR olcsón kapható MEZEINÉL Szabadság-utca 12. Halók, kombinált szobák, előszobák, konyhák.

Borbély és fodrász alkalmazottak figyelmébe!

Felhívjuk az összes borbély és fodrász iparban alkalmazottakat, hogy f. hó 13-án, csütörtökön este fél 8 órára a Nemzeti Munkaközpont székházában (Szent János-utca 56 sz.) a saját érdekükben feltétlenül jelenjenek meg.

A közüzemi és Városi Vasut alkalmazottainak gyűlése.

Felhívjuk az összes közüzemi alkalmazottakat (pénzbeszedők, villamosmű munkásai, stb.), valamint a Városi Vasut alkalmazottait (villamoskalauzok, műhelymunkások, pályamunkások, stb.), hogy folyó hó 14-én, pénteken este fél 7 órakor a Nemzeti Munkaközpont székházában okvetlenül jelenjenek meg.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

ÁTKÖLTÖZÖTT A TANKÖTELESEKET NYILVÁNTARTÓ HIVATAL. Nagyvárad. Saját tud. A város tanköteleseket nyilvántartó törzskönyvi hivatala a Városházáról (I. em. 29 a.) a Szilágyi Dezső utca 12. számú ház emeletére költözött.

MAGYAR ESTET RENDEZNEK. Nagy-NOVEMBER ELEJÉN FINN-JAPÁN. Nagyvárad. Saját tud. Levél érkezett a minap a polgármesteri hivatalhoz, melyben a Turáni Társaság arra kéri Nagyvárad vezetését, hogy tegye lehetővé egy itteni finn-japán-magyar est megrendezését. A polgármester válaszában közölte a Turáni Társasággal, hogy november elején szívesen áll rendelkezésére. Mint értesülünk, az estnek már kialakult programja is van. Ezek szerint bevezetőt dr. Soós István mond, finn és japán verseket szaval a Szigligeti Társaság több tagja, előadás hangzik el a két baráti államról, majd Hlatky Endre szavai zárják be az ünnepséget.

ROOSEVELT ELÉGEDETLEN A HADITERMELESEL. Buenos Aires. (MTI) A Stefani jelenti: Washingtonból jelentik: Roosevelt elnök rádiófelhívást intézett a fegyverkezési gyárak munkásaihoz, amalyben arra kérte őket, hogy kettőzzék meg erőfeszítéseiket, mert a hadianyag-termelés nem érte el a várt eredményt.

A ZSIDÓK KITILTÁSA ÓTA 30 SZÁZALÉKKAL EMELKEDETT A SZOMBATHELYI STRANDFÜRDŐ FORGALMA. Szombathely városának most megtartott képviselőtestületi ülésén a strandfürdő forgalmáról is beszámoltak. A beszámoló szerint a strand forgalma azóta, hogy a zsidókat kitiltották, 30 százalékkal emelkedett, amiből világosan kitűnik, hogy a zsidók kitiltása anyagilag nem jelentett hátrányt.

MIKOR LEHET SZARVASRA VADÁSZNI? A MTI. jelenti: Az 1942 és 1943-as vadászidényben szarvasbikát szeptember 1-től október 15-ig, szarvastehént és borjut szeptember 1-től február 15-ig lehet vadászni.

RENDELET JELENT MEG AZ IPARI NÖVÉNYEK KÖTELEZŐ TERMELESÉSÉRŐL. A MTI. jelenti: A Hivatalos Lap vasárnapi száma kormányrendeletet közöl az 1942-1943. gazdasági évről szóló ipari növények kötelező termeléséről.

KENYERFEJADAGOT KAPNAK A TESTI MUNKÁT VÉGZŐ POSTAKALMAZOTTAK. A posta forgalmi személyzetét, amennyiben testimunkát végző napi 15 dekagrammos kenyérfőjejadag illeti meg. Ezt a rendelkezést szeptemberi 1-iki hatállyal kiterjesztik azokra a postatisztviselőkre is, akik testi munkát és terhes éjjeli szolgálatot végeznek. (Magy. Tud.)

A BAROSS SZÖVETSÉGBEN tömörült fűszer, élelmiszer, szatócs kereskedők szakosztálya f. hó 12-én, szerdán este 7 órai kezdettel igen fontos szakmabeli ügyek megtárgyalása és érdelemleges elintézése tárgyában szakosztályi ülést tart. Saját érdekükben az összes szakosztályi tagok pontos megjelenését kéri és mulhatatlanul elvárja az **ELNÖKSÉG.**

Az Actio Catholika 64. sz. filmkritikája

A „DZSUNGEL TITKAI”. Cam. podzsa táji és régészeti szépségeinek bemutatása, tisztán tudományos és felvilágosító céllal.

„EG ÉS FÜLD KÖZÖTT”. Egy polgári család életében mutatkozó erkölcsi szakadás rajza a hasonló című klasszikus novella alapján. A rossz ultra tévedt flu öngyilkossága ugyan dicszónás végső akkord, de egyébként tiszta levegőjű film.

„A DAMASZKUSZI OROSLAN”. Grandiózus történelmi film a török-keresztény harcok idejéből, kifogástalan, sőt egyenesen katolikus szellemű beállításal.

„SZERELMES LEVELEK”. Részleteiben megejtően szép, de a válás alpmotívuma miatt erkölcsi szempontból

Fáy államtitkár átutazott Nagyváradon. Saját tud. Fáy István kultúze. államtitkár Erdélybe utazva, feleségével együtt, átutazott Nagyváradon. Itteni látogatását tarkította az a kirándulás, mely a Püspökfürdőbe vitte ki a magas vendégeket. Az államtitkár és felesége ma folytatta tovább utját a Gyilkostóhoz.

Hazautazott Glatzfelder Gyula püspök Nagyvárad. Saját tud. Glatzfelder Gyula csanádi megyéspüspök, — mint arról már beszámoltunk — több hetet töltött a közeli Püspökfürdőben, sőtóra Szőke Gyula felsőházi tag és családja társaságában. A magas egyházi személyiség tegnap vett búcsút a kedves bihari fürdőhelytől s utazott vissza székelyére.

Kijavítják a városházán a „bevonulási” képet. Nagyvárad. Saját tud. Több panasz hangzott el a városháza közgyűlési termében nem régen leleplezett „Horthy Miklós bevonulása” képpel kapcsolatban. Ennek során az a vélemény alakult ki, hogy a festmény egészen merő és közlőrl sem tükrözi vissza a nagyváradai bevonulás örömhangulatát. Dr. Soós István polgármester érintkezésbe lépett a műalkotójával, Kontuli Béla festőművész, aki most azt közölte a polgármesterrel, hogy november közepén elvégzi a kép korrigálását.

Minisztertanácsot tartott a kormány

Budapestről jelenti a MTI: A kormány tagjai kedden délután Kállay Miklós miniszterelnök elnöklésével minisztertanácsra ültek össze. Időzerű kormányzat ügyeket tárgyaltak a késő esti órákig.

Eltemették Szirmay Árpád kanonokot

(Budapest.) Szirmay L. Árpád pápai prelátust, a nagyváradai ezékeskáptalan senior kanonokját hétfőn délután temették a farkasréti temető halottasházából, nagy részvét mellett. A temetési szertartást Czapik Gyula veszprémi püspök végezte, aki megható gyászbeszédben is búcsút vett egykori kanonoktársától. A nagyváradai káptalan részéről a temetésen megjelent Bartos Ferenc, Beöthy György, Molnár János és Pintér László kanonokok, továbbá Homonnay Endre budapesti általános helytartó, a fővárosi, valamint a nagyváradai egyházmegyei papság számos tagja.

Őszinte mozikritika

Kölcsönként kastély Bemutató a Belvárosi mozgóban

Bár a vigjáték nem újkeletű, témája a gazdagság és szegénység anynyira örökéletű, hogy mindenkor időszerű. Igen gyakran olyan harsogó derű kísérte a filmet, hogy az a legnagyobb biztositékát jelentette a sikernek. Két órára mindenestre elfeledtetni a napi gondokat. Turay, Rajnay, Ráday, Vaszary Piri és Kabos kitűnő játéka. A filmet még két napig vetíti a Belvárosi mozgó.

— P. Gy. —

"Hét szilvafa" Bemutató a "Casino" mozgóban

Rendkívül jól rendezett, szellemes és ötletes vigjáték. A hangulatos filmet végig nevette a közönség. Szilassy László, Turay Ida, Csontos Gyula és Mály Gerő elsőrangú játéka teljes sikerre emelte a darabot.

RÁDIÓ

Augusztus 13.
Budapest I.

- 6.40 Ébresztő. Torna. Hírek. Közlemények.
10.15 Szórakoztató zene.
11.20 Bükkössi Gyuláné énekel.
11.40 Külföldi híradó. Felolvasás.
12.10 A Szent István 3. honvéd gyalogezred zenekara.
13.30 Honvédeink üzennek. A Vörös-kereszt bajtársi rádiószolgálat.
14.00 Buttola Ede tánczenekara.
15.20 Rendőrzenekar.
15.15 Ruszin hallgatóinknak.
17.15 Magyar nóták.
18.00 Háborúság Becskereken. Felolvasás.
18.25 A kassai rádió július 26-iki műsorából: Falusi lakodalom.
19.20 Herrer Pál harmonikaszámai.
19.45 Magyar toll a magyar kardért. A szombathelyi Faludi Ferenc Irodalmi Társaság estje.
20.15 A Székesfővárosi Zenekar hangversenye.
21.10 Dr Antal István m. kir. nemzetvédelmi propagandaminiszter előadása a budapesti Háborús Nemzetközi Vásárról.
21.15 Indulók.
22.15 Üzen az otthon. A Vörös-kereszt bajtársi rádiószolgálat.
23.25 Táncczene.

Budapest II.

- 19.10 A Székesfővárosi Zenekar hangversenyének közvetítése.
20.00 Hírek.
20.20 Japán, négyszáz év távlatából. Előadás.
20.40—21.30 Oláh Kálmán cigányzenekara.
22.10—23 Rádiózenekar.

Keresztény magyar

keresztény

magyarnál vásárol

SPORT

Kolozsvár lázasan készül a NAC fogadására

Kolozsvárról jelentik: A KAC, későülve a NAC elleni villanyfényes mérkőzésre, kedden délután a városi sporttelepen nagy edzést tartott. Az edzésen újabb tehetséges csatárjátékosokat próbáltak ki. Valószínűleg a Bástyá ellen játszott csatársor szerepel a NAC ellen is, de lehetséges, hogy a sérült Kovács IV. is játszik.

A városi sporttelepen egyébként megkezdtek a hatalmas lámpaoszlopok felépítését is. A pálya négy sarkában körülbelül 25—30 méter magasságu oszlopokra szerelik fel a nagy ívlámpákat, amelyek szinte nappali fényt árasztanak majd a szombati mérkőzésen. A KAC csütörtöki edzését este, villanyfényben fogja tartani, hogy a játékosok megszokják a fényt.

A Vörös Kereszt javára rendezendő mérkőzést példátlanul nagy érdeklődés előzi meg. A NAC jelenleg a legjobb formában lévő magyar együttes. A csapat Vécseyvel, Ónodyval, Debrecenivel és Barnával megerősítve jön Kolozsvárra. A mérkőzés pontban kilenc órakor kezdődik. Előtte fél kilenc órakor és a mérkőzés szünetében a Villamosművek női és férfi tornászai tartanak bemutatást.

A mérkőzés előzi meg. A NAC jelenleg a legjobb formában lévő magyar együttes. A csapat Vécseyvel, Ónodyval, Debrecenivel és Barnával megerősítve jön Kolozsvárra. A mérkőzés pontban kilenc órakor kezdődik. Előtte fél kilenc órakor és a mérkőzés szünetében a Villamosművek női és férfi tornászai tartanak bemutatást.

Arany-, ezüst-, briliáns tárgyak, svájci anker órák vétel, eladása, szakszerű alakítása, javítása **Ács Tibor.** Széchenyi tér 6.

Jól szerepeltek atlétáink a kolozsvári kerületi bajnokságokban

Kolozsvárott bonyolították le a kerületi atlétikai bajnokságokat a KAC, Nagyvárad Esti Sun, Nagyvárad SE és a Nagybányai SE atlétáinak részvételével.

A verseny kimagasló eseménye a 100 méteres síkfutás volt, amelyet Tima nyert kitűnő idővel és a hármassugrás, amelynek győztese nagy küzdelem után Musaffer KAC lett:

A verseny eredményei a következők:

100 m. síkfutás: 1. Tima KEAC 11.1 mp., 2. Moll KEAC 11.3 mp., 3. Musaffer KAC és Goor KEAC 11.6 másodperc.

800 m. síkfutás: 1. Boldis KAC 2:08.3, 2. Dénes KEAC 2:11.1, 3. Kiss II KAC 2:11.2 mp.

5000 m. síkfutás: 1. Dimény KAC 16:51.4, 2. Perczelly KEAC 17:10.8, 3. Gyugyutz KAC 17:14 mp.

Súlydobás: 1. Janza Esta Sun 12.20 cm., 2. Domján KEAC 11.69 cm., 3. Krupka NSE 11.09 cm.

Hármassugrás: 1. Musaffer KAC 12.77, 2. Gyimesy NSE 12.70, 3. Tima KEAC 12.57 cm.

400 m. gátfutás: 1. Kiss Esta Sun 61.6 mp. Egy induló.

Diszkoszvetés: 1. Biró Gy. KAC

37.11, 2. Kiss László Esta Sun 31.90, 3. Laczkó KAC 31.51 cm.

200 m. síkfutás: 1. Tima KEAC 23.4, 2. Moll KEAC 24.1 mp.

1500 m. síkfutás: 1. Kiss II KAC 4:23.2, 2. Dénes KEAC 4:29.8 mp, 3. Perczelly KEAC 4:34.8 mp.

Távolugrás: 1. Tima KEAC 629, 2. Goor KEAC 619, 3. Musaffer KAC 593 cm.

400 m. síkfutás 1. Kiss Esta Sun 53.4, 2. Tima KEAC 53.4, 3. Musaffer KAC 54.4 mp.

Kalapáscdobás: 1. Biró Gy. KAC 45.70, 2. Lerchner Esta Sun 36.02, 3. Janza Esta Sun 35.60 cm.

100 m. síkfutás női: 1. Nagy Anna KAC 14.8, 2. Györke KEAC 15.2, 3. Nagy KAC 16 mp.

Magasugrás női: 1. Gál Ica KAC 130, 2. Nagy Mária KAC 120 cm.

Távolugrás női: 1. Nagy Mária KAC 418, 2. Györke KEAC 406, 3. Nagy E. 385 cm.

Gerelyvetés: 1. Krupka NSE 48.48, 2. Stefan KAC 48.22, 3. Domján KEAC 47.06 cm.

10.000 m. síkfutás: 1. Gyugyutz KAC 35:0.6, 2. Dimény KAC 35:13.2, 3. Gál KAC 35:28.2 mp.

Férfi ruhákat használtakat, legjobb áron vehet, eladhat **MOLNAR** használtruha üzletében Bémez-tér 1. (udvarban.) Hívásra házhoz jövök.

Magyarország legnépesebb versenyének ígérkezik a kétnapos levente bajnokság

Az első országos levente atlétikai verseny előkészületei serényen folynak. A versenyt a székesfővárosi leventeparancsnokság rendezi és nemcsak sportbeli megnyilatkozásnak, hanem látványosságnak is szánja. A döntők délutánján ugyanis nemcsak atlétikai versenyszámok lesznek, hanem a szüneteket tánc- és egyéb bemutatók töltik ki.

A versenyen a hadtestek selejtező versenyének első három helyezettje indul minden számban, számonkint tehát kb. 30 indulóra számíthatunk. Ez összesen — mivel az ifjú leventék és a leventelegények külön indulnak

— mintegy 750 versenyzőt jelent. Ennyien még nem indultak Magyarországon atlétikai versenyen.

A kiírás feltételei szerint azonban a társadalmi egyesületek 19 évesnél idősebb tagjai, a középiskolások és a főiskolások ki vannak zárva a résztvevők közül. Mivel nem mindegyik hadtest vette szigorúan ezeket a rendelkezéseket, a rendezőség a nevezéseket átvizsgálta és mintegy 50 nevezőt törölt. Lehet, hogy helyettük még tudnak a hadtestek más állítani, de lehet, hogy emiatt egyesek csonka csapattal állanak majd ki.

Igy a kolozsvári hadtest is, amely

a közelmúltban rendezett leventeversenyén indulni engedte a főiskolásokat és KISOK-istákat, valamint egyesületi versenyzőket is.

A helyzet most az, hogy nagyjából váradi iskolán kívüliek képviselik a hadtest színeit az országos versenyen, bár több atlétánk az idő rövidsége miatt már nevezés híján nem öltheti magára a felségjeles trikót.

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétel

Timár-utcán kis ház eladó. Erdek. földni Szent László-tér 8. Farkas bu-torizletben. 888

Vadászfegyvert 16, vagy 20-ast ven. nek. Cimet Keeskeny-u. 2. fúszerezletben. 872

Eladó 5 egy szobás lakásos ház — Hodosy Miklós-u. 27. 884

Jó forgalmu keresztény fúszerezlet betegség miatt eladó. Cim a kiadóban. 883

Eladó szódavizgyártógép 200 üveg-gel és felszereléssel. Derecske, Bihar megye, Tóth József szücsmesternél. 886

Különféle

Hevesi paradicsom uradalmi görögdinnye garancia mellett **Jurcsáknál** Nagypiac-tér. Telefon: 11-96.

Paragázzal poloskát, molyt, tetveket, azok petéit falból, padozat alól, butorból, felelősséggel irtja, Paragáz szolgálat. Szigligeti-utca 7. szám. Telefon: 21-96. 864

Atalakított üzlethelyiségek kiadók Nagy Sándor-utca 4. alatt, Dr Osvát, Széchenyi-tér 1. 882

Eladó Szent János-utcában 4 szobás beköltözhető magánház. Megvehető Popovics ingatlanközvetítő iroda utján. Szent János-u. 6. 880

Eladó Rákossy Jenő-utca és Rimler Károly-utca sarkán levő 316 □ öl üres telek. Ertekezni délelőtt 9—10 között Plebánia hivatalban Rákóczi-ut 28. 878

Jókarban lévő használt perzsa átvető szőnyeget, modern garderooszekrényt keresek. Cim a kiadóban. 793

KÉRELEMMEL fordulok azokhoz, kik egy elviselt nadrágot tudnának nekem juttatni. Diák vagyok, de nyáron dolgozom, hogy anyámon segítsék. Egyetlen nadrágot befogtam munkába. Vasárnap templomba sem mehetek. Tisztelettel arra kérem a jószívű embereket, hogy valami viselt férfi nadrágot juttatni szíveskedjenek. Címem a kiadóban. 864

Állást nyec

Asztalos segédet és inast felveszek. Csáky-u. 19. Farkas. 887

Elveszett

Elveszett Barbonca Demeter névre kiállított 7 személyes kenyérjegy. Megtaláló hozza Hodosy Miklós-u. 27. 885

KIADÓTULAJDONOS: **szent László-nyomda N. T.**

Fő- és felelőszerkesztő: **Dr. Paál Árpád** felelős kiadó: **Dr. Scheffler Ferenc** a Szent László-nyomda Rt. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Sztlágyl Dezső-utca 5. szám.